

Calan Gaeaf a Goleuni Crist – cyfle i eglwysi ddangos y ffordd

‘Mae’r golau’n dal i ddisgleirio yn y tywyllwch, a’r tywyllwch wedi methu ei ddfiodd.’ (Ioan 1:5)

Erbyn hyn mae gŵyl Calan Gaeaf wedi tyfu i fod yn un o’r prif wyliau sy’n cael eu dathlu yng Nghymru yn ystod y flwyddyn, ac yn fasnachol yn werth bron cymaint â chyfnod y Pasg i siopau. Fe welwn archfarchnadoedd yn llawn o fygydau a phob math o geriach wedi eu creu i achosi ofn a dychryn. Mae’n ŵyl Americanaidd sy’n pwysleisio’r tywyll a’r dychrynlyd, gan orfoleddu mewn ofn a marwolaeth. Mae’r dathliadau yng Nghymru wedi cynyddu’n rhyfeddol dros y degawd diwethaf, ac mae’n siŵr gen i y bydd plant yn galw heibio gyda’r ‘trick or treat’ a bydd llawer iawn o bartion a disgos plant hefyd yn cael eu cynnal mewn pentrefi a threfi ledled Cymru.

Fel eglwysi, rydym yn naturiol yn bryderus am yr effaith negyddol mae hyn yn ei gael ar fywydau plant, ac yn poeni hefyd am yr henoed sy’n cael eu dychryn gan yr ymwelwyr dieflig. Ein hymateb ar y cyfan felly yw anwybyddu’r holl beth. Ond cofiwn hefyd fod y cyfnod yma’n Ŵyl yr Holl Saint, a bod llawer y gallwn ei wneud fel unigolion ac eglwysi i atgoffa ein cymdeithas mai gwell o lawer yw byw yn y goleuni na chuddio yn y tywyllwch.

Rhannu ychydig o Newyddion Da

Fel unigolion, beth am i ni agor y drws i blant a fydd yn galw, gan rannu rhywbeth o newyddion da Iesu Grist gyda nhw? Fe fydd plant yn gobeithio cael losin neu fferins, ond yn ogystal â rhoi fferin neu losinen neu ddwy iddynt, beth am roi llyfryn Cristnogol neu gomig Cristnogol iddynt yn ogystal? Mae gennym gomig, yn dwyn y teitl *Stori Fawr Duw*, sydd ar gael i’w brynu am 50c yr un, sy’n pwysleisio bod Iesu yn oleuni’r byd. Neu, mae modd cael copi o Efengyl Marc, beibl.net, hefyd am £1 yr un, sy’n addas i’w rhannu.

Beth am fynd ati i drefnu dathliad ar gyfer plant?

Mae pecyn unigryw o adnoddau ar gael ar gyfer cynnal ‘Parti Goleuni’ – yn llawn syniadau am gemau a gweithgareddau’n sôn am Iesu fel goleuni’r byd. Yn hytrach na dychryn plant a’u cyflwyno i bethau tywyll a dieflig, dyma adnodd sy’n ein helpu i gyflwyno newyddion da. Yn y pecyn, ceir nifer o syniadau ar sut i gynnal noson hwyliog gyda phlant, yn llawn crefft, gemau a gweithgareddau. Gellir lawrlwytho’r pecyn adnoddau a ffilm fer, *Iesu yw’r Goleuni*, yn seiliedig ar gerdd wedi ei haddasu i’r Gymraeg gan Delyth Wyn, drwy glicio ar https://ysgolsul.com/?page_id=5728

Mae modd prynu copïau o’r llyfr yn Gymraeg hefyd o wefan www.scriptureunion.org.uk am bris arbennig o £12.50 am 10 llyfr.

Aled Davies
Cyhoeddiadau’r Gair

Encil Chwiorydd Sasiwn y De, Eglwys Bresbyteraidd Cymru

Ddydd Iau, 21 Medi, daeth nifer dda ynghyd i’r encil blyneddol a gynhaliwyd am yr ail flwyddyn yng Ngwesty’r Llwyn Iorwg, Caerfyrddin, gyda’r gobaith o ddychwelyd i Drefeca yn y dyfodol.

Yr arweinydd am y dydd oedd y Parchedig Isaias Grandis sy’n Weinidog ar dair eglwys yn ardal Llanelli, sef Adulam, Felin-foel; Salem, Llangennech a Seion, Llanelli.

Yn dilyn y croeso a chyd-ddarllen y Datganiad Cenhadol, cafwyd defosiwn byr oedd yn cynnwys dau ddarlenniad. Roedd y cyntaf o Efengyl Mathew, Pennod 9, sydd

yn terfynu â’r geiriau: ‘Yna meddai wrth ei ddisgyblion, “Y mae’r cynhaeaf yn fawr ond y gweithwyr yn brin; deisyfych felly ar Arglwydd y cynhaeaf anfon gweithwyr i’w gynhaeaf.”’

Roedd yr adnod hon yn arwain yn addas iawn at hanes galwad Isaias a’i stori ryfeddol oedd yn arwain o Cordoba yn Ariannin, lle y ganwyd ef, i Drevelin ym Mhatagonia, lle y symudodd y teulu pan oedd yn fachgen, ac yna i Gymru ymhen blyneddol. Roedd y daith hon yn rhan o gynllun Duw ar ei gyfer. Roedd yn tystio i Dduw agor y ffordd iddo ddod i Gymru er pob rhwystr. Derbyniodd gymorth i feistrolia’r iaith Gymraeg gan ennill Gwobr Dysgwr y flwyddyn yn yr Eisteddfod Genedlaethol ym 2012, a nawdd ariannol o gyfeiriadau annisgwyl i’w gynorthwyo i deithio i Gymru. Erbyn hyn roedd yn adnabyddus yng Nghymru ac yn gymwys iawn i gael ei alw i fod yn Weinidog ar eglwysi yn Llanelli.

Mae gŵr ifanc arall o Batagonia, sef Mike Winter, hefyd wedi derbyn galwad i ddod i Gymru ac yn awr yn cynorthwyo Isaias gyda’r gwaith ymhlith ieuenctid.

Yn y prynhawn cafwyd arweiniad ar adnoddau agoriadol y Llythyr at yr Hebreaid, Pennod 11: “Y mae ffydd yn warant

o bethau y gobeithir andanynt ac yn sicrwydd o bethau na ellir eu gweld.” Fel y rhai a enwir yn y bennod a fu’n byw eu bywydau trwy ffydd, roeddem y prynhawn hwnnw yn gweld fod Isaias yn yr un olyniaeth. Gosododd ddau gwestiwn i ni fyfyrion arnynt: Beth mae’n ei olygu i fod yn gangen o’r Wir Winwydden? a: Beth mae’n ei olygu i fod yn aros yn y Wir Winwydden? Roedd y cwestiynau hyn yn cysylltu hefyd â chyflwyniad Sarah Morris i thema ac adnoddau eleni – *Myfi yw’r Wir Winwydden* – yn y bore.

Roedd yn ffrainc cael cwmni Isaias am y dydd ac roedd mor gartrefol yn ein plith wrth i ni gymdeithasu o gwmpas y byrddau dros baned a phryd bwyd. Dymunwn yn dda iddo yn ei waith a phob bendith iddynt fel teulu – ef a’i wraig, Eluned, a’u dau fab, Llewelyn a Joseff.

Ar ddiwedd y dydd roeddem yn ymwybodol ein bod fel y canghennau’n derbyn maeth wrth aros yn y Wir Winwydden, ond bod angen i ni ddychwelyd i’n hardaloedd yn llawn ffydd a gobaith i ddwyn ffrwythau da ac i dystio i newyddion da Efengyl yr Arglwydd Iesu Grist.

Eleri Davies (Llywydd)
Bethan Richards (Ysgrifennydd)